

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Martina Kříže v právní věci **žalobce: Bc. V. V.**, bytem Z., P., zastoupeného JUDr. Františkem Grznárem, advokátem, se sídlem náměstí Republiky 108, Horšovský Týn, proti **žalovanému: Obvodní soud pro Prahu 5**, se sídlem náměstí Kinských 5, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2013, sp. zn. 62 Si 338/2013,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 6. 11. 2013, sp. zn. 62 Si 338/2013, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 11.228,- Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Františka Grznára, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání sdělení (rozhodnutí) žalovaného uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku, jímž žalovaný reagoval na žádost žalobce o poskytnutí informací tak, že tuto žádost odložil z důvodu neuskutečnění úhrady za vyhledání požadovaných informací.

Dne 12. 8. 2013 byla žalovanému doručena žádost žalobce o poskytnutí informace, která se týkala především u žalovaného vedených věcí náhrad nemajetkové újmy za nesprávný úřední postup (žalobce se žalovaného dotazoval např. na to, kolik žalob z titulu náhrady nemajetkové újmy za nesprávný úřední postup bylo podáno žalovanému v jednotlivých letech, kolik z nich bylo úspěšných atp.). Dne 14. 8. 2013 žalovaný žalobci sdělil, že předběžná výše nákladů spojená s vyhledáváním informace a jejím zpracováním činí 400 Kč, a žalobce vyzval k zaplacení této částky. Současně žalobce poučil, že nebude-li

požadovaná úhrada do 60 dnů ode dne tohoto oznámení uhrazena, bude jeho žádost o poskytnutí informací odložena. Dne 14. 8. 2013 podal žalobce Ministerstvu spravedlnosti stížnost proti výši sdělené úhrady podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), v níž např. namítal, že s poskytnutím informace nebude spojeno rozsáhlé vyhledávání, že požadavek na náhradu nákladů je nepřiměřeně přísný, neboť žalobce informaci požaduje za účelem vypracování diplomové práce atp. Žalovaný následně vydal rozhodnutí ze dne 6. 11. 2013, sp. zn. 62 Si 338/2013 (dále jen „napadené rozhodnutí“), v němž uvedl, že žalobce byl oznámením ze dne 14. 8. 2013 vyzván k zaplacení úhrady ve výši 400 Kč za zpracování (vyhledání) požadovaných informací a současně byl upozorněn, že nebude-li požadovaná úhrada do 60 dnů ode dne oznámení uhrazena, bude jeho žádost odložena. Jelikož požadovaná úhrada nebyla dosud uhrazena, žalovaný žádost žalobce o poskytnutí informace podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím odložil. Dne 4. 12. 2013 vydalo Ministerstvo spravedlnosti rozhodnutí, kterým podle § 16a odst. 7 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím výši úhrady požadovanou žalovaným potvrdilo.

Žalobce v žalobě konstatoval, že nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřuje v tom, že ačkoli podal proti sdělení žalovaného o výši úhrady za poskytnutí informace stížnost dle § 16a odst. 1 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím a nadřízený orgán žalovaného (Ministerstvo spravedlnosti) dosud o stížnosti nijak nerozhodl, žalovaný žádost žalobce o poskytnutí informace odložil. Tento postup považoval žalobce za rozporný s § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný dle jeho názoru nerespektoval to, že po dobu vyřizování stížnosti se staví šedesátidenní zákonná lhůta pro zaplacení úhrady za poskytnutí informace. Přestože žalobce podal stížnost, která dosud nebyla Ministerstvem spravedlnosti vyřízena, rozhodl žalovaný meritorně o odložení žádosti pro nezaplacení požadované úhrady. Postup žalovaného byl v rozporu s principem legality, nebyla jím dodržena zásada rychlosti a hospodárnosti řízení, ani jím nebylo naplněno legitimní očekávání žalobce ve spravedlivé rozhodnutí. Žalobce měl za to, že se jedná o odepření ústavně zaručeného práva na informace, a to zvláště za situace, kdy většina okresních (obvodních) soudů informaci žalobci poskytla bezplatně a v zákonné lhůtě. Tím, že věc bude muset meritorně posuzovat správní soud, dojde k tomu, že žalobce neobdrží od povinného subjektu včas požadované informace, které hodlal použít k vědeckým účelům, konkrétně pro vypracování diplomové práce.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že spis sp. zn. 62 Si 338/2013 předložil Ministerstvu spravedlnosti k rozhodnutí dne 6. 8. 2013. Následně žalobce podal správní žalobu na ochranu před nečinností žalovaného. Žalovaný ve snaze předejít „své“ nečinnosti ve věci sp. zn. 62 Si 338/2013 zaslal dne 6. 11. 2013 žalobci sdělení o odložení žádosti o poskytnutí informace. Rozhodnutí správního orgánu o stížnosti není rozhodnutím ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ani rozhodnutím správního orgánu v soukromoprávní věci a nepodléhá proto soudnímu přezkumu. Žalobce úhradu neprovedl a žalovaný tedy jeho žádost, aby předešel „své“ nečinnosti (Ministerstvo spravedlnosti nerozhodlo o stížnosti v zákonné lhůtě), odložil.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. s. ř. s. Žalobu shledal přípustnou, neboť podle závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2013, č. j. 6 Ans 16/2012 – 62, publ. pod č. 2959/2014 Sb. NSS, je možné bránit se proti rozhodnutí o odložení žádosti podle

§ 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím přímo žalobou ve správním soudnictví. Městský soud v Praze rozhodl bez jednání, za podmínek daných § 51 odst. 1 s. ř. s.

Žaloba je důvodná.

Městský soud v Praze posoudil věc podle následující právní úpravy:

Podle § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Podle § 17 odst. 3 citovaného zákona platí: V případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Podle § 17 odst. 5 citovaného zákona platí: Poskytnutí informace podle odstavce 3 je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta podle věty druhé neběží.

V nyní posuzované věci je relevantní a nesporný tento skutkový stav.

Žalobce podal žádost o poskytnutí informace dne 12. 8. 2013. Žalovaný nijak nezpochybnil, že požadovanou informací disponuje. Žalovaný však v souvislosti s vyhledáním informace a jejím zpracováním žalobce požádal o úhradu ve výši 400 Kč, což žalobci oznámil dne 14. 8. 2013. Žalobce požadovanou částku nezaplatil, avšak stejného dne (tj. 14. 8. 2013) podal proti výši úhrady stížnost dle § 16a odst. 1 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný vydal napadené rozhodnutí, kterým žádost žalobce o poskytnutí informace odložil, dne 6. 11. 2013, tedy ještě předtím, než byla nadřízeným orgánem vyřizována stížnost proti výši sdělené úhrady (k tomu došlo až dne 4. 12. 2013). Mezi stranami je pak sporné to, zda byl tento postup žalovaného zákonný. Žalobce je toho názoru, že žalovaný měl respektovat, že po dobu vyřizování jeho stížnosti proti výši úhrady se staví zákonná lhůta pro zaplacení úhrady za poskytnutí informace. Žalovaný se brání v podstatě argumentem, že nadřízený orgán (Ministerstvo spravedlnosti) byl při vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady nečinný a žalovaný tak byl nucen vydat napadené rozhodnutí, aby předešel „své“ nečinnosti.

V posouzení sporné právní otázky vyšel soud z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 11. 2015, č. j. 10 A 4/2014 – 148, publ. pod č. 3372/2016 Sb. NSS, v němž posuzoval skutkově obdobný případ a na nějž v podrobnostech plně odkazuje. Soud tedy na tomto místě pouze stručně shrnuje, že v nyní posuzované věci nebyly dány podmínky pro odložení žádosti ve smyslu § 17 odst. 5 věta druhá zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť šedesátidenní lhůta uvedená v citovaném ustanovení nemůže uběhnout před rozhodnutím nadřízeného orgánu o podané stížnosti proti výši požadované úhrady. Z § 17 odst. 5 věta třetí zákona o svobodném přístupu k informacím přitom vyplývá, že teprve po uplynutí této lhůty je možné žádost o poskytnutí informace odložit. Žalovaný sice nejspíše postupoval v reakci na nečinnost Ministerstva spravedlnosti při vyřizování stížnosti, nicméně tento postup jde proti smyslu institutu stížnosti podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím. Jiný

výklad by vedl k odepření práva žalobce na posouzení stížnosti nadřízeným orgánem žalovaného. V souladu se zásadou jednoty řízení je třeba mít za to, že nečinnost nadřízeného orgánu jde k tíži žalovaného jakožto povinného subjektu, a nikoli žalobce jakožto žadatele. I přesto, že byl nadřízený orgán v řízení o stížnosti proti výši sdělené úhrady nečinný, byl postup podle § 17 odst. 5 věta druhá zákona o svobodném přístupu k informacím vyloučen. Žalovaný tak nebyl oprávněn žádost žalobce o poskytnutí informace odložit.

Na základě výše uvedeného soud uzavírá, že žalovaný postupoval v rozporu se zákonem, neboť nerespektoval zákonné stavění lhůty ve smyslu § 17 odst. 5 věta třetí zákona o svobodném přístupu k informacím. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani to, že Ministerstvo spravedlnosti po vydání napadeného rozhodnutí výši úhrady sdělenou žalobci potvrdilo; soud totiž při přezkumu napadeného rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Samotným postupem žalovaného při určení výše úhrady za poskytnutí informace se soud již nezabýval, neboť jako jediný žalobní bod uplatnil žalobce právě to, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí, aniž by vyčkal rozhodnutí nadřízeného orgánu o stížnosti proti výši sdělené úhrady. Jiný žalobní bod žalobce neuplatnil. Městský soud v Praze tedy napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Ve druhém výroku tohoto rozsudku soud v souladu s § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. přiznal žalobci, která měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000,-Kč za podání žaloby a v nákladech právního zastoupení žalobce advokátem. Soud žalobci přiznal odměnu za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby), přičemž odměna za jeden úkon právní služby činí dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, částku 3.100,- Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu]. Náklady právního zastoupení žalobce jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 300,-Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku 1 428 Kč odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Odměna za zastupování tak činí 8 228 Kč. Celkovou částku nákladů řízení ve výši 11 228 Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobci v přiměřené lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

V Praze dne 29. června 2016

JUDr. Naděžda Řeháková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková